

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **E. A.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL. M. eur, advokátem, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 24, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2015, č. j. 20 A 6/2015 – 16,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje.**
- II. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2015, č. j. 20 A 6/2015 – 16, **se zrušuje.**
- III. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje ze dne 28. 9. 2015, č. j. KRPT-208697-19/ČJ-2015-070022, **se zrušuje.**
- IV. Žalovaná je **p o v i n n a** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce na nákladech řízení o žalobě celkem 8.228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalovaná je **p o v i n n a** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce na nákladech řízení o kasační stížnosti celkem 4.114 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předcházející řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 28. 9. 2015, č. j. KRPT-208697-19/ČJ-2015-070022, zajistila žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 a 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání podle právního předpisu Evropské unie - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále též „nařízení Dublin III“), a to na dobu 30 dnů, tj. do 27. 10. 2015.

[2] V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že dne 26. 9. 2015 byl žalobce kontrolován hlídkou Policie České republiky, oddělení pobytových agend, v mezinárodním rychlíku R 406, jedoucím z Rakouska do Německa přes Českou republiku na trase Vídeň – Berlín, přičemž žalobce nepředložil cestovní doklad ani platné vízum či povolení k pobytu, které by jej opravňovalo ke vstupu a pobytu na území České republiky. Proto byl zajištěn policií a eskortován k provedení dalších úkonů. V centrální evidenci daktyloskopických karet prostřednictvím systému EURODAC bylo zjištěno, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v Bulharsku. Vzhledem k tomu, že žalobce vstoupil na území ČR neoprávněně a současně jde o žadatele o mezinárodní ochranu v Bulharsku, bylo mu dne 28. 9. 2015 vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a následně bylo rozhodnuto, že je dán důvod pro jeho zajištění dle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 téhož zákona s odkazem na postup dle nařízení Dublin III.

[3] Na základě předchozího jednání žalobce dospěla žalovaná k závěru, že z jeho strany hrozí nebezpečí skrývání. Žalobce totiž do protokolu uvedl, že cílem jeho cesty je Německo. Za účelem dosažení svého cíle opakovaně nelegálně překročil vnější hranice EU. Z trasy, kterou absolvoval, je zřejmé, že jeho cesta skutečně po celou dobu směřovala do Německa. Svým jednáním prokázal, že ve snaze o dosažení svého cíle nemá zábrany porušovat právní předpisy. Jednání žalobce tak nedává záruku, že bude dobrovolně vyčkávat na území České republiky do doby, než bude předán do Bulharska. Žalobce navíc do protokolu uvedl, že nechce zůstat v České republice, ale chce do Německa. Podle žalované se tak lze domnívat, že by žalobce v případě jeho nezajištění dokončil svůj úmysl – opustit Českou republiku směrem do Německa, a existuje tudíž u něj hrozba nebezpečí skrývání se. Žalovaná rovněž konstatovala, že jí v době rozhodování o zajištění nebyly známy žádné překážky, které by bránily v předání žalobce do Bulharska, tedy do země příslušné k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaná nezjistila, že by zajištění představovalo nepřiměřený dopad do rodinného a soukromého života žalobce, neboť žalobce žádné vazby na území České republiky zjevně nemá. Žalovaná se v neposlední řadě zabývala otázkou, zda není možné využít mírnějšího opatření, přičemž dospěla k závěru, že mírnější opatření než zajištění nepřichází v úvahu. Doba zajištění byla stanovena zejména s ohledem na lhůty stanovené nařízením Dublin III.

[4] Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalované žalobu, v níž namítal, že žalovaná porušila čl. 28 odst. 2 a 3 nařízení Dublin III tím, že žalobce zajistila na základě předpisu, jehož aplikace na případ žalobce není možná, a nesprávně posoudila, zda existuje reálný předpoklad, že dojde k předání žalobce do jiného členského státu. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že nemohlo dojít k zajištění na základě čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III, a tím ani na základě § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť chybí zákonem stanovená objektivní kritéria pro posouzení existence nebezpečí útěku cizince. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 6. 2015, č. j. 42 A 12/2015 – 78, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2015, č. j. 1 A 47/2015 – 21, a upozornil, že obdobný závěr byl v minulosti vysloven i německým Spolkovým správním soudem a rakouským Správním soudním dvorem.

[5] Žalobce dále uvedl, že přemístění cizince do jiného členského státu EU představuje jediný účel, pro který může být nařízeno zajištění podle čl. 28 nařízení Dublin III, a proto je nutno přemístitelnost cizince považovat za podmínku, jejíž nesplnění činí zbavení osobní svobody nezákonné. S odkazem na rozhodnutí soudů členských zemí EU zdůraznil, že není-li předpoklad vyhoštění či přemístění cizince reálný, stává se zajištění nezákonným a musí být ukončeno, resp. nesmí být nařízeno. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 2 As 80/2009 – 66, a uvedl, že k zajištění cizince dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců může dojít pouze tehdy, je-li perspektiva jeho navrácení či přemístění reálná. Přemístění žalobce do Bulharska však nelze s ohledem na statistiku Ministerstva vnitra, dle které k němu dochází přibližně v 11,5 % případech, považovat za pravděpodobné, a neexistuje tudíž reálný předpoklad, že by k přemístění ve lhůtách stanovených nařízením Dublin III došlo.

pokračování

[6] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 6. 11. 2015, č. j. 20 A 6/2015 – 16, žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení. Krajský soud konstatoval, že pojem „vážné nebezpečí útěku“ je již dlouhodobě opakovaně konstantně vykládán Nejvyšším správním soudem, např. viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 153, rozsudek ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015 - 56, rozsudek ze dne 9. 10. 2014, č. j. 2 Azs 57/2014 - 30, a dospěl k závěru, že správní orgán přesvědčivě a dostatečně vyhodnotil podmínky pro zajištění žalobce, podrobně odůvodnil i svou úvahu ohledně neuplatnění zvláštních opatření dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalované a uvedl, že nemá důvod nerespektovat dosavadní právní názor Nejvyššího správního soudu v otázce výkladu čl. 28 nařízení Dublin III a pojmu „nebezpečí útěku“, a to ani při zohlednění žalobcem uváděných rozhodnutí cizozemských soudů.

[7] Námitce žalobce, v níž zpochybnil reálnost svého přemístění do Bulharska, krajský soud nepřisvědčil. Poukázal v této souvislosti na skutečnost, že součástí správního spisu je oznámení o zahájení řízení podle nařízení Dublin III ze dne 29. 10. 2015, dle kterého bylo dne 26. 10. 2015 k žádosti o přijetí žalobce zpět do Bulharska sděleno souhlasné stanovisko bulharské strany s převzetím cizince zpět na jejich území. Z úspěšnosti přemístění ve výši 11,5 % nelze dojít k závěru, že předávání do Bulharska vůbec nefunguje v intencích pravidel nařízení Dublin III. Jestliže je alespoň potenciálně možné, že dojde k předání cizince, správní orgán je oprávněn zajistit cizince (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 - 61).

[8] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s), v níž namítal, že ze strany krajského soudu došlo v důsledku nesprávného posouzení právní otázky k porušení čl. 5 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“) a čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III, neboť v jeho případě neexistoval reálný předpoklad, že k předání do Bulharska dojde. Do Bulharska byl totiž za období leden - září 2015 přemístěn pouze každý 9. cizinec a v době zajištění stěžovatele se tak jeví jako spíše nepravděpodobné. K tomuto závěru ostatně dospěl také Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 12. 11. 2015, č. j. 33 A 65/2015 – 35. Stěžovatel dále upozornil na skutečnost, že již v žalobě namítal, že ať už nebezpečí útěku v jeho případě hrozí či nikoliv, k jeho zajištění tak jako tak nemůže dojít, neboť absence definice pojmu „nebezpečí útěku“ činí čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III neaplikovatelným, a k zajištění stěžovatele na základě § 129 zákona o pobytu cizinců tak vůbec nemělo dojít.

[9] Stěžovatel rovněž namítal, že každý soud spojuje s absencí zákonné definice pojmu „nebezpečí útěku“ jiné účinky. Podle stěžovatele je nutné považovat napadený rozsudek krajského soudu za nezákonný, neboť vytváří právní nejistotu, neboť posouzení zákonnosti zajištění cizince je nepředvídatelné. S ohledem na nejednotnou judikaturu správních soudů tak podle stěžovatele nelze považovat § 129 zákona o pobytu cizinců za zákon dostatečné kvality ve smyslu čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy, tj. dostatečně přesné ustanovení, aby se zabránilo riziku svévole. V této souvislosti stěžovatel poukázal na bod 69 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 11. 2008, *Rashed vs. ČR*, stížnost č. 298/07.

[10] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřila přesvědčení, že postupovala v souladu se zákonem, argumentovala stejně jako ve svém rozhodnutí a upozornila na skutečnost, že dne 25. 11. 2015 byla Ministerstvem vnitra, Odborem azylové a migrační politiky, podána žádost o provedení transferu stěžovatele s policejní eskortou na Letiště Václava Havla Praha na 7. 12. 2015 za účelem jeho leteckého transferu do Bulharska.

II. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 Azs 260/2015 – 28, řízení o kasační stížnosti přerušil podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. Shledal totiž, že klíčovou otázkou pro posouzení věci samé je rovněž to, zda samotná skutečnost, že zákon o pobytu cizinců nevymezil objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince dle čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III, má za následek neaplikovatelnost institutu zajištění cizince. Tato otázka však byla v typově obdobném případě předložena Soudnímu dvoru Evropské unie (dále též „SDEU“) jako předběžná otázka usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 Azs 122/2015 – 88. Zodpovězení této otázky tak mělo pro posouzení tohoto případu rovněž zásadní význam.

[12] Na tom nic nemění ani argumentace stěžovatele v kasační stížnosti, dle které je podstata jeho kasační námitky zčásti odlišná od otázky předložené SDEU (tj. že právní názor krajského soudu vytváří právní nejistotu v tom smyslu, že činí posouzení zákonnosti jeho zajištění absolutně nepředvídatelné, a v důsledku toho nelze na § 129 zákona o pobytu cizinců, na jehož základě k zajištění stěžovatele došlo, hledět jako na zákon dostatečné kvality ve smyslu čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy). Jak již totiž zdejší soud konstatoval v bodě 15 usnesení ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 Azs 260/2015 – 28, „*ve skutečnosti jde o shodnou otázku spočívající v tom, zda česká právní úprava zajištění cizinců za účelem jejich předání dle nařízení č. 604/2013, včetně dosavadní judikatury správních soudů, je souladná s unijním právem, které rovněž zahrnuje garance vyplývající z čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy (srov. čl. 6 odst. 3 Smlouvy o EU, preambuli a čl. 53 Listiny základních práv EU, bod 14 preambule nařízení č. 604/2013).*“

[13] Vzhledem k tomu, že SDEU dne 15. 3. 2017 vydal rozsudek ve věci C-528/15, *Al Chodor*, o výše uvedené předběžné otázce, rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 48 odst. 6 s. ř. s. tak, že se v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky pokračuje.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] SDEU ve výše uvedeném rozsudku v bodech 38 - 46 konstatoval, že „*podle Evropského soudu pro lidská práva přitom musí být veškeré zbavení svobody zákonné nejen v tom smyslu, že musí mít právní základ ve vnitrostátním právu, ale tato zákonnost se týká také kvalitativní stránky zákona a znamená, že vnitrostátní zákon dovolující zbavení svobody musí být při svém uplatňování dostatečně dostupný, přesný a předvídatelný, aby se zabránilo veškerému riziku svévole (v tomto smyslu viz ESLP, 21. října 2013, Del Río Prada v. Španělsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, bod 125).*“

Podle související judikatury Soudního dvora je dále třeba zdůraznit, že cílem záruk ve vztahu ke svobodě zakotvených jak v článku 6 Listiny, tak v článku 5 EULP je zejména ochrana jednotlivce před svévolí. Aby bylo opatření spočívající ve zbavení svobody provedeno v souladu s tímto cílem, je tedy zejména zapotřebí, aby při něm nebyly orgány vedeny zřímým úmyslem nebo snahou klamat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. února 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 81).

pokračování

Z výše uvedeného vyplývá, že zajištění žadatelů, což je závažný zásah do jejich práva na svobodu, je podmíněno dodržováním striktních záruk, jimiž jsou existence právního základu, srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost a ochrana před svévolí.

Pokud jde o první z těchto záruk, je třeba poukázat na to, že omezení výkonu práva na svobodu je v daném případě založeno na čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ve spojení s čl. 2 písm. n) tohoto nařízení, které je legislativním aktem Unie. Posledně uvedené ustanovení pak odkazuje na vnitrostátní právo, v němž mají být vymezena objektivní kritéria svědčící o existenci nebezpečí útěku. V této souvislosti vyvstává otázka, jaký druh ustanovení splňuje zbyývající záruky, tj. srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost a ochranu před svévolí.

V tomto ohledu je třeba – jak uvedl generální advokát v bodě 63 svého stanoviska – aby pravomoc dotyčných orgánů podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ve spojení s jeho čl. 2 písm. n) provádět individuální posouzení v souvislosti s existencí nebezpečí útěku byla vykonávána v určitých předem stanovených mezích. Proto je zásadní, aby kritéria definující existenci takového nebezpečí, které je důvodem pro zajištění, byla jasně vymezena závažným aktem, jehož uplatňování bude předvídatelné.

S ohledem na účel dotyčných ustanovení a na vysokou úroveň ochrany, jež vyplývá z jejich kontextu, může požadavky na srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost, a zejména na ochranu před svévolí splňovat jediné obecně závažný právní předpis.

Přijímání obecně závažných právních předpisů totiž poskytuje nezbytné záruky, neboť takový předpis upravuje závažným a předem známým způsobem rozhodovací prostor těchto orgánů při posuzování okolností každého konkrétního případu. Jak dále uvedl generální advokát v bodech 81 a 82 svého stanoviska, kritéria stanovená závažným právním předpisem jsou nejvhodnější pro účely externí kontroly posuzovací pravomoci těchto orgánů v zájmu ochrany žadatelů před svévolným zhavením svobody.

Z toho plyne, že čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III ve spojení s jeho čl. 28 odst. 2 musí být vykládány v tom smyslu, že ukládají povinnost, aby objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel může uprchnout, byla stanovena obecně závažným právním předpisem. Taková ustálená judikatura, jako je judikatura, o níž jde ve věci v původním řízení, která potvrzuje ustálenou praxi cizinecké policie, každopádně nemůže být dostačující.

Nejsou-li uvedena kritéria vymezena takovým právním předpisem, jako je tomu ve věci v původním řízení, musí být zajištění prohlášeno za protiprávní, což má za následek neaplikovatelnost čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III.“

[17] SDEU proto závěrem rozhodl takto: „Článek 2 písm. n) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, ve spojení s jeho čl. 28 odst. 2, musí být vykládány v tom smyslu, že členskými státy ukládají povinnost stanovit obecně závažným právním předpisem objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel o mezinárodní ochranu, s nímž je vedeno řízení o přemístění, může uprchnout. Absence takového právního předpisu má za následek neaplikovatelnost čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení.“

[18] V posuzované věci žalovaná zajistila stěžovatele za účelem jeho předání do Bulharska podle nařízení Dublin III na základě § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni jejího rozhodnutí, podle něhož *policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.*

[19] Přímo použitelným předpisem dle tohoto ustanovení zákona o pobytu cizinců je nařízení Dublin III, jehož čl. 28 odst. 2 stanoví, že *členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.* Jednou z důležitých podmínek pro zajištění dle citovaného ustanovení tohoto nařízení tedy je, že u zajišťované osoby existuje vážné nebezpečí útěku.

[20] Nebezpečím útěku se podle čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III pro účely tohoto nařízení rozumí *existence důvodů, které se zakládají na objektivních kritériích vymezených právními předpisy, pro které je možné se v konkrétním případě domnívat, že žadatel nebo státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, na které se vztahuje řízení o přemístění, může uprchnout.*

[21] Zákon o pobytu cizinců ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalované ani jiný zákonný předpis České republiky použitelný na posuzovaný případ však nevymezoval objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince dle čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III, což má s ohledem na výše uvedené závěry SDEU za následek nezákonnost zajištění cizince (stěžovatele).

[22] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že námitka stěžovatele, že absence definice pojmu „nebezpečí útěku“ činí čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III neaplikovatelným a k jeho zajištění na základě ustanovení § 129 zákona o pobytu cizinců tak vůbec nemělo dojít, je důvodná. Závěr krajského soudu, že byly dány podmínky pro zajištění stěžovatele, proto není správný a z uvedeného důvodu zároveň neobstojí ani rozhodnutí žalované. Opačný závěr by ostatně znamenal popření čl. 28 odst. 1 nařízení Dublin III, podle něhož *členské státy nezajistí osobu pouze proto, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení.*

[23] V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že uvedený deficit zákona o pobytu cizinců byl s účinností od 18. 12. 2015 odstraněn novelizací tohoto zákona provedenou zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Touto novelou byl v § 129 zákona o pobytu cizinců za odstavec 3 vložen nový odst. 4, který zní: *„Policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesusoudícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.* Tuto změnu zákona o pobytu cizinců však není možné v posuzované věci zohlednit, neboť podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno dne 28. 9. 2015, tj. ještě před účinností výše uvedené změny zákona o pobytu cizinců.

[24] Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodnutí žalované mělo být krajským soudem zrušeno. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud nezabýval dalšími námitkami stěžovatele v kasační stížnosti, neboť by to bylo nadbytečné. Tyto námitky totiž za situace, kdy je zjevné, že rozhodnutí krajského soudu i žalované je třeba zrušit a v řízení nebude možné pokračovat, již nemohou mít vliv na posouzení věci.

pokračování

[25] Zajištění stěžovatele již netrvá, neboť jak již Nejvyšší správní soud konstatoval v bodě 18 usnesení ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 Azs 260/2015 – 28, dne 7. 12. 2015 proběhl letecký transfer žalobce do Bulharska.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] S ohledem na shora popsané důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu i přezkoumávané rozhodnutí žalované jsou nezákonné. Podle ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. proto spolu s napadeným rozsudkem zrušil rovněž přezkoumávané rozhodnutí žalované s tím, že pro tento postup byly dány důvody již v řízení před krajským soudem.

[27] Nejvyšší správní soud však současně nevyslovil, že žalované se vrací věc k dalšímu řízení. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012 – 34, č. 2757/2013 Sb. NSS, v němž vyslovil, že „po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoli zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí. Ukončení řízení tímto způsobem koresponduje s požadavkem na okamžité propuštění cizince poté, co bylo rozhodnutí o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění zrušeno.“

[28] Z výše uvedených závěrů je třeba vycházet i v posuzované věci, neboť rozhodnutí žalované bylo vydáno podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a představovalo tak první úkon v řízení. Tyto závěry tak lze zcela nepochybně přiměřeně použít také v posuzovaném případě, kdy je zjevné, že stěžovatel nemohl být zajištěn za účelem jeho předání podle nařízení Dublin III. Po zrušení přezkoumávaného rozhodnutí žalované tudíž neexistuje řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno.

[29] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, musel rozhodnout o nákladech řízení před krajským soudem i o nákladech řízení o kasační stížnosti. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel měl v řízení úspěch, proto má proti žalované právo na náhradu nákladů v obou soudních řízeních.

[30] V řízení před krajským soudem má stěžovatel právo na náhradu nákladů sestávající se z odměny právního zástupce, jež se stanoví dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Stěžovatel má právo na náhradu odměny právního zástupce za tyto úkony: převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Celkem se tedy jedná o dva úkony právní služby po 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], celkem 6.200 Kč. Vedle toho má stěžovatel též právo na náhradu hotových výdajů svého zástupce ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 600 Kč. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, proto se náklady ve výši 6.800 Kč zvyšují o tuto daň v sazbě 21 % na celkem 8.228 Kč. Celkem tak má stěžovatel právo na náhradu nákladů za řízení o žalobě ve výši 8.228 Kč.

[31] V řízení před Nejvyšším správním soudem má stěžovatel právo na náhradu nákladů spočívajících v odměně zástupce ve výši 3.100 Kč za 1 úkon spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a náhradě hotových výdajů za tento úkon ve výši 300 Kč. Tyto náklady ve výši 3.400 Kč se zvyšují o 21 % DPH na celkem 4.114 Kč. Celkem

za řízení o kasační stížnosti tak má stěžovatel právo na náhradu nákladů ve výši 4.114 Kč. K plnění soud určil přiměřenou lhůtu.

[32] K podání zástupce stěžovatele ze dne 3. 12. 2015, v němž se domáhal přiznání odměny v řízení o kasační stížnosti též za převzetí a přípravu zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, Nejvyšší správní soud uvádí, že odměnu za tento úkon nepřiznal, neboť zástupce zastupoval stěžovatele již v řízení před krajským soudem a v době podání kasační stížnosti tudíž byl s projednávanou věcí dostatečně obeznámen.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu